

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Poul Hansen (Grenå): Jeg skal på mit partis vegne fremsætte nogle bemærkninger om de mere væsentlige ændringsforslag, som er resultat af udvalgsarbejdet.

Der har både fra den højtærede undervisningsministers, fra embedsmændenes og fra udvalgets side været lagt overordentlig megen omhu i behandlingen af lovforslaget vedrørende ungdomsundervisningen. Med den gamle almene linje bevaret i ungdomsskolen og med muligheden for en indtil 3-årig erhvervspræget ungdomsskole à 144 undervisningstimer om året er lovforslaget formentlig nu så godt, som det vel kan blive under de givne betingelser.

Med den kommende erhvervsudvikling for øje må målet være at skabe en ungdomsskole, der omfatter et betragteligt flertal af de unge ufaglærte, som ikke hidtil har fået nogen form for systematisk erhvervspræget uddannelse. Når der er tale om en frivillig skole, kan den nødvendige tilgang af elever imidlertid ikke uden videre skabes af selv den bedste lov; tilgangen må vokse frem af et behov, som erkendes af både arbejdsgivere, forældre og de unge selv. Sagen er her langt vanskeligere, end hvor det drejer sig om lærlinge inden for håndværk, industri og handel, hvor uddannelsen på tekniske skoler og handelsskoler løber parallelt med og i intim sammenhæng med den praktiske uddannelse gennem 3-4-5 læreår, ofte hos samme arbejdsgiver. For de ufaglærte unge skifter arbejdsforholdet derimod ofte år for år eller måske endda med blot måneders eller ugers mellemrum. Det kan derfor nok blive vanskeligt både at få udviklet det initiativ, der skal føre de unge ind på skolen, og den faste plan over den enkeltes uddannelse, som skal fastholde eleverne i skolen. Overordentlig meget kommer til at afhænge af arbejdsgivernes forståelse af sagens betydning.

Det kan måske få betydning i denne forbindelse, at udvalget er enedes om at pålægge de lokale ungdomsnævne at sætte sig i forbindelse med arbejdsmarkedets parter på stedet, eventuelt med samarbejdsud-

valgene på de store industrielle virksomheder, for at udvirke den fornødne tilslutning til skolerne. Det skulle formentlig også betyde en styrkelse af ungdomsskolens etablering i større omfang end hidtil og for den videre udvikling, at nævnet nedsætter et særligt udvalg på 5 medlemmer, og at det bliver i dette særlige udvalg og ikke i nævnet, at repræsentanterne for henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands og Specialarbejder Forbund får sæde. Det er ikke mindst fra dette udvalgs side, at et særligt initiativ må kunne komme.

Der har i mit parti været nogen betænkelighed ved at gå med til, at ungdomsskolen for unge, der er beskæftiget ved landbruget, henlægges til vinterhalvåret. I praksis må dette medføre, at skolerne enten etableres med f. eks. kombineret dag- og aftenundervisning eller i et samlet tidsrum af omkring 5 ugers varighed. Skønt dette betyder et brud på helheden i ungdomsskolens plan og en forskelsbehandling, som vi synes mindre godt om, har vi dog bøjet os for det af landbruget stærkt fremhævede synspunkt, at man ikke ville kunne få den fornødne tilslutning til en frivillig skole med en halv ugentlig fridag i landbrugets travleste måneder.

Der er med denne udbygning af bestemmelserne om ungdomsskolen gjort et forsøg på at lægge grunden til en skole af virkelig format. Skulle det i løbet af nogen tid vise sig ikke at lykkes, således at alt for mange unge lades i stikken, og således at den erhvervsprægede uddannelse af de mange, som der er virkelig brug for, udebliver, vil vi efter mit partis vurdering have nået sidste frist for gennemførelsen af obligatoriske 8. og 9. klasser i folkeskolen.

Må jeg for øvrigt vedrørende tilskud til ungdomsskoleelevers befordring spørge den højtærede undervisningsminister, om han har i sinde at anvende tilsvarende regler som arbejdsministeriet i lov om erhvervs-mæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. Det forekommer mig under alle omstændigheder, at ensartede regler vil være på sin plads her.

Efter den højtærede undervisningsministers forslag skulle de lokale ungdomsnævne sammensættes med særligt henblik på foranstaltninger for unge under 18 år, således